Wydanie A

Cena egzemplarza 2 złote

Wolność - Równość - Braterstwo - Sprawiedliwość społeczna!

GŁOS POMORZA

Organ PPS na Pomorze północne, Warmię i Mazury

Rok 2 | Grudziądz-Kwidzyń-Sztum-Malbork, czwartek, dnia 25 kwietnia 1946 r. | Nr. 96

Co to jest reakcja a co demokracja?

Wyraz reakcja dla wielu ludzi ma niezrozumiałe znaczenie. U jednych wywołuje on oburzenie, u innych politowanie, a jeszcze u innych, ironiczny uśmiech. Słowo to, stało się poniekąd modne, w złym czy dobrym pojęciu i spotykamy się z nim bardzo często.

Ażeby móc dać niewyczerpującą pobieżną odpowiedź na to pytanie, konieczne jest, choćby najbardziej ogólne zdefiniowanie pojęć demokracji i reakcji.

Pod pojęciem reakcji należałoby rozumieć zdecydowaną mniejszość narodu w jakimś kraju, która, wykorzystując pomyślną koniunkturę polityczną, płynącą zazwyczaj z bezwładu i bezsiły, a częstokroć z braku zrozumienia własnych interesów przez masy ludowe, zdołała zręcznymi manewrami przeciwdziałać postępowi, dążyć do uzyskania władzy w państwie i opanowawszy aparat administracyjno-polityczny oraz wojskowy utrwalić swoje rządy wbrew istotnym interesom narodu i państwa, a głównie mas pracujących, celem zrealizowania swoich egoistycznych, aspołecznych celów w formie wyciągnięcia zysków materialnych z posiadania tejże władzy. Jest to zatem grupa społeczna, zmierzająca do wprowadzenia dyktatury totalizmu, faszyzmu i z natury rzeczy opierająca się na przemocy i ucisku.

W przeciwieństwie do tego typu rządów, pozostaje demokracja. Demokracja opiera swoją władzę głównie na masach ludowych, zdecydowanej większości narodu, zgodnie z jego własnymi interesami i państwa, w duchu postępu i sprawiedliwości społecznej.

Oczywiście, demokratyczna forma rządów w różnych państwach nie zawsze odpowiada wymienionemu wyżej ideałowi, pozwalając często na bardzo niezdrowe kompromisy między demokracją, a kapitalizmem. Dlatego też z naszego socjalistycznego punktu widzenia, taką formę demokracji, uważamy za niedoskonałą i musimy ją zwalczać.

Głębokie przemiany ustrojowe w Polsce, jakich jesteśmy świadkami, nie są dziełem przypadku, eksperymentem, który może się udać, lub też nie. Są one logicznym następstwem, wynikającym ze zdrowych przesłanek: gospodarczych, społecznych i politycznych. Są one logicznym następstwem procesu historycznego na całym świecie, określanego krótko: *„świat idzie na lewo"*. W jednych krajach proces ten odbywa się szybciej, w innych wolniej. W każdym razie nie ulega wątpliwości, że się odbywa. W związku z tym metody realizowania demokracji w różnych krajach, muszą być różne. Muszą uwzględniać specyficzne warunki, istniejące w danym kraju, bez przeszczepiania obcych wzorów, które być może, dają gdzieś tam nawet bardzo dobre wyniki, a które u nas, nie mają realnych podstaw urzeczywistnienia i mogą zrobić fiasko.

Jeżeli zastanowimy się nad tym, czy istnieją obiektywne możliwości szybkiego zrealizowania demokracji, to na podstawie zmienionych warunków i już osiągniętych wyników możemy dać jasną odpowiedź: tak!

Mamy władzę administracyjno-polityczną i żadne sztuczki nie wytrącą jej nam z rąk; mamy armię, przesiąkniętą głęboko miłością Ojczyzny i demokracji, mamy przemysł z kopalniami, hutami, wielkimi zakładami fabrycznymi — banki, przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, koleje i ważniejsze ośrodki komunikacji są w naszym ręku.

W wyniku reformy rolnej i rozparcelowania wielkiej własności ziemskiej, prawowity włodarz ziemi — chłop zaspokoił swój odwieczny głód. Ponadto za demokracją przemawia, jak jeszcze nigdy w historii, nasze położenie geopolityczne. Bez demokracji, jedynej dziś siły, która może dać Rzeczypospolitej potęgę gospodarczą i w związku z tym możność zachowania niepodległego, suwerennego bytu, skazani bylibyśmy bezwzględnie na sezonowość, na to, że wkrótce moglibyśmy się stać obiektem przetargów międzynarodowych. Poprostu, groziła by nam nawet utrata bytu niepodległego. Chwila obecna jest zbyt poważna, aby można było trwonić czas na bezpłodne dyskusje i oglądać się na jakieś cuda — marzenia ściętej głowy.

Ale obok tych plusów są i minusy. Powiedzmy sobie prawdę w oczy, szczerze, tak jak rzeczywiście jest.

Do tych minusów zaliczyć musimy przede wszystkim olbrzymie zniszczenia wojenne i wynikające stąd trudności gospodarcze, poważne obniżenie moralności, słaby ruch imigracyjny, oraz zakusy reakcji, zmierzające przy pomocy niepoczytalnych czynników do utrudniania pracy.

I jeszcze jedno. Pojęcie demokracji u wielu ludzi jest niejednokrotnie mylne. Demokratą nie jest ten, kto umie głośno śpiewać „Czerwony sztandar", czy „Marsyliankę", lecz ten kto szlachetne formy demokracji w czyn wprowadza. Demokracja, to nie potargane ubrania i podarte buty, nie nory piwniczne, czy strychy kamienic, lecz solidny przyodziewek i schludne mieszkanie dla wszystkich. Jednym słowem sprawiedliwość społeczna. Równość i braterstwo!

Jeśli chodzi jednak o reakcję, to wydaje się nam, że za dużo o niej mówimy i piszemy. I to w słowach, które mogłyby jej zasugerować wiarę, że naprawdę jest silna, i że naprawdę ma jeszcze coś do powiedzenia. Trzeba skończyć z tym kominiarzem dla dzieci. Demokracja, to nie dzieci, reakcja, to kominiarz, który boi się dzieci. Zresztą na kim się oprzeć? — Masy robotniczo-chłopskie, a te stanowią przygniatającą większość narodu, nie były i nie są reakcyjne, inteligencja po ciężkiej szkole wojennej została poważnie zradykalizowana.

Na kim i na czym może budować nadzieje odegrania się? Na modlitwach o nową wojnę? Absurd. To nie chyci! Na niedobitkach kapitalistycznych i faszyzujących? — Bez wygrania choćby części mas pracujących, to chybiony pomysł, na który dziś ani robotnik, ani chłop nie pójdzie. Pozostaje mord skrytobójczy i sabotaż gospodarczy. Na to, odpowiedzią są sądy doraźne. A zresztą, trudno uwierzyć, aby reakcja miała w swych szeregach nadmiar „bohaterów", którzyby sami własnymi rękami walczyli. Zaciężnych morderców coraz trudniej już dziś znaleźć. Jest jeszcze jedna broń: plotka, oszczerstwo i kalumiatorstwo. Dowiadujemy się o niej od ludzi, którzy wracają „z tamtych" terenów. Jest to jednak broń tchórzów i podleców, która w miarę stabilizacji warunków, będzie coraz bardziej zawodną.

Z tą reakcją — straszakiem sami sobie damy radę. Skończy swój niesławny żywot za rok, czy dwa i to na uwiąd starczy. Nie wynika z tego oczywista, abyśmy nie zachowali czujności. To nigdy nie zaszkodzi!

T-a-d

Z posiedzenia Rady Bezpieczeństwa

Nowy Jork, 24. 4. — Na wczorajszym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa, które się rozpoczęło o godz. 10 wieczorem czasu środkowo-europejskiego, delegat Związku Radzieckiego, Andriej Gromyko domagał się usunięcia sprawy perskiej z porządku dziennego.

„Wydaje się, że niektórzy członkowie Rady Bezpieczeństwa — powiedział Gromyko — wątpią, czy deklaracje radzieckie i perskie są prawdziwe. Dokładają oni wszelkich starań, aby sprawę tę pozostawić na porządku dziennym. Wysiłki te jednak są skazane na niepowodzenie i dyskredytują tych, którzy starają się poświęcić statut ONZ, aby tylko mieć okazję do dalszych dyskusji na temat radziecko-perski. Wysiłki te mogą za sobą pociągnąć przykre konsekwencje."

Następnie rozpoczęła się dyskusja. (PAP).

Likwidacja Ligi Narodów

Genewa, 24. 4. — W rokowaniach między delegacją ONZ pod kierownictwem Moderowa (Polska), a delegacją szwajcarską pod kierownictwem ministra spraw zagr. Petitpierre, osiągnięto porozumienie w sprawie przejęcia budynków i pracowników Ligi przez ONZ. W gmachu Ligi odbył się akt finalny podpisania umowy przez szefów delegacji ONZ i szwajcarskiej.

Umowa wejdzie w życie po jej podpisaniu przez sekretarzy generalnych Ligi i ONZ. Do komisji likwidacyjnej wszedł na wniosek szefa delegacji polskiej Putramenta delegat Czechosłowacji min. Kopecky. (PAP).

Konferencja premierów dominiów brytyjskich

Londyn, 24. 4. We wtorek, 23 bm., rozpoczęła się w Londynie konferencja premierów państw, należących do wspólnoty brytyjskiej. Na otwarciu konferencji obecni byli przedstawiciele W. Brytanii, Australii i Nowej Zelandii. Premier Smuts znajduje się w drodze z Afryki Pol. do Londynu, a premier kanadyjski O'Mackenzie King ma przybyć w końcu bieżącego tygodnia. Na posiedzeniu wtorkowym przewodniczył premier brytyjski Attlee w towarzystwie ministra Bevina i ministra do spraw dominiów Addisona. Australię reprezentował premier Chifley i minister spraw zagranicznych dr Foatt. Nową Zelandię reprezentował minister finansów Nash, który zastępuje premiera. (PAP)

Sprawa Azerbejdżanu

Moskwa, 24. 4. Agencja Tass donosi z Teheranu, iż rząd irański opublikował tekst umowy podpisanej przez premiera Gharam es Sultaneha w sprawie autonomii Azerbejdżanu. Na mocy tej umowy rady prowincjonalne i regionalne otrzymają prawo mianowania kierowników wydziałów rolnictwa, handlu, przemysłu, transportu, wychowania, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, jak również sędziów, prokuratorów i kontrolerów skarbowych. Zgodnie z istnieniem przepisów, urzędnicy będą otrzymywali instrukcje od rządu w Teheranie. Generalny gubernator Azerbejdżanu mianowany będzie w porozumieniu z radami prowincjonalnymi, zaś dowódcy wojskowi wyznaczani będą przez rząd. Oficjalnym językiem jest perski, lecz w stosunkach handlowych i korespondencji oraz w rozprawach sądowych dopuszczalne są i język perski i azerbejdżański. Nauczanie w szkołach powszechnych odbywać się będzie w języku miejscowym.

Rząd teherański udzieli pomocy przy budowie miast, podniesieniu poziomu kulturalnego i ochrony zdrowia ludności. Związki zawodowe i inne instytucje demokratyczne w Azerbejdżanie będą zrównane w prawach z instytucjami w innych okolicach krajów. Rząd nie zastosuje represji wobec ludności i przywódców, którzy brali udział w narodowym ruchu demokratycznym. Ilość deputowanych Azerbejdżanu będzie powiększona stosownie do ilości mieszkańców. Odpowiedni projekt ustawy zostanie wniesiony do komisji prawniczej, natychmiast po rozpoczęciu obrad, po czym odbędą się dodatkowe wybory. (PAP).

Minister Produkcji Przemysłowej Francji Marcel Paul w Warszawie

Warszawa, 24. 4. Do Warszawy przybył w dniu wczorajszym samolotem specjalnym z Paryża, francuski minister produkcji p. Marcel Paul. Minister Paul przyjęty został przez min. spraw zagr. Wincentego Rzymowskiego w obecności wiceministra Zygmunta Modzelewskiego. (PAP).

Warszawa, 24. 4. Minister Marcel Paul złożył w dniu dzisiejszym wizytę ministrowi Żeglugi i Handlu Zagr. dr. Jędrychowskiemu.

Po śniadaniu wydanym przez ministerstwo spr. zagr. w hotelu „Polonia", min Marcel Paul odleciał samolotem specjalnym do Paryża. (PAP).

Przedstawiciel bryt. zw. zawodowych u Premiera Osóbki-Morawskiego

Warszawa, 24. 4. — W dniu 20 bm. prezes Rady Ministrów ob. Osóbka-Morawski przyjął Johna Benstead, sekretarza generalnego brytyjskiego związku kolejarzy i członka kongresu brytyjskich związków zawodowych. W konferencji wzięli także udział wiceministrowie Grossfeld i Jastrzębski, sekretarz generalny komisji centralnej Związków Zawodowych Rusinek, wiceprzewodniczący komisji centralnej Zw. Zawodowych Kuryłowicz oraz 3-ci sekretarz CKW PPS dr. Henryk Jabłoński. W czasie rozmowy poruszono szereg zagadnień, dotyczących współpracy międzynarodowej, ruchu socjalistycznego oraz zawodowego. (PAP).

Proces gen. Michajłowicza

Belgrad, 24. 4. Jugosłowiański minister spraw wewnętrznych, gen. Rankowic, zapowiedział, że proces gen. Michajłowicza ma odbyć się w maju rb. publicznie. Stan zdrowia gen. Michajłowicza jest dobry. Gen. Michajłowicz będzie miał prawo wybrać sobie adwokata. (PAP)

Działalność V kolumny we Francji

Londyn, 24. 4. Agencja Reutera donosi, że policja francuska wpadła na ślad działalności sabotażowej V kolumny w okolicy Brestu. Wykryto wielki skład broni. (PAP)

Przed 1 Maja!

Podajemy dalszy ciąg odezwy wydanej przez CKW PPS z okazji święta 1 Maja.

Masy ludowe doszły do władzy w Polsce w najcięższych warunkach. Ze zgliszcz i popiołów, zniszczeni i zdziesiątkowani podjęliśmy trud gigantyczny odbudowy i przebudowy. W niespełna rok od zakończenia wojny, w półtora roku od chwili ogłoszenia historycznego Manifestu PKWN — zdołaliśmy wykonać poważną część prac wstępnych, odbudować z niczego naszą administrację, uruchomić gospodarkę narodową, nawiązać stosunki międzynarodowe. Jest jeszcze ciągle ciężko po ogromnych zniszczeniach, jakie kraj nasz dotknęły, sytuacja nie może poprawiać się tak szybko, jak by tego wszyscy z nas pragnęli. Ale droga do piprawy sytuacji wiedzie nie poprzez usprawiedliwianie działalności zbrodniczych agentur Andersa i band NSZ i nie przez malkontenctwo, lecz poprzez konstruktywny wysiłek, wytężoną pracę, pełne wyzyskanie możliwości, które wynikły z ustaw o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu, szczere współdziałanie z Rządem Jedności Narodowej, rządem mas ludowych, rządem wolności, demokracji i sprawiedliwości społecznej. W dniu 1 Maja demonstrujemy pod hasłem:

Niech żyje Rząd Jedności Narodowej!

Niech żyje jedność mas ludowych w walce z reakcją!

W walce o pełne wykonanie programu manifestu PKWN!

Kraj nasz potrzebuje nie tylko pokoju międzynarodowego, ale także atmosfery pokoju wewnętrznego dla wykonania tych olbrzymich zadań, jakie przed nami stoją. Tymczasem zarówno reakcja międzynarodowa, jak i reakcja rodzima usiłują spokój ten rozniecić. Siłą wstecznictwa w świecie chcą podważyć nasze serdeczne stosunki ze Związkiem Radzieckim, chcą zakwestionować nasze granice na Odrze i Nysie. Siły wstecznictwa w Polsce nie przebierają w środkach, byle tylko siać zamęt, byle tylko utrudniać pacyfikację umysłów, byle nie dopuścić do zgody i spokoju, tak potrzebnego dla uporządkowania i poprawienia przede wszystkim sytuacji żywnościowej. Tym razem siłom musimy dać zdecydowany odpór, pod jakimkolwiek szyldem będą się one kryły.

Damy ten odpór w głosowaniu ludowym. Ponad gry i gierki, którymi niektórzy zastąpić chcą pozytywny wkład w odbudowę Polski, naprzekór planom i zakusom reakcji, usiłującej wprowadzić w życie polityczne Polski zamieszanie, naprzekór intencjom kół międzynarodowych, usiłujących Polskę zamienić w teren rozgrywek wbrew terrorowi faszystowskich grup NSZ i wbrew kreciej robocie innych reakcyjnych organizacji poprzez zatrutą atmosferę, wytwarzaną przez te wszystkie czynniki, masy ludowe na pytania referendum trzykrotnym: tak! — dadzą jasną odpowiedź tym wszystkim, którzy podstępem i terrorem i wykorzystując trudności codziennego życia chcieliby odebrać masom fundamentalne zdobycze, którzy szykują zamach na ustrój demokratyczny i którzy dla zadowolenia pewnych kół międzynarodowych chcieliby Polskę poróżnić ze Związkiem Radzieckim.

Odpowiedź polskich mas ludowych raz na zawsze przekreśli wszystkie złudne nadzieje rodzimego wstecznictwa i międzynarodowej reakcji wielkokapitalistycznej, utrwalając w ten sposób Niepodległość i Suwerenność Polski.

W dniu 1 Maja demonstrujemy pod hasłem:

Niech żyje Związek Radziecki, rozgromiciel imperializmu niemieckiego i sojusznik Polski!

Ręce precz od granic Polski na Odrze i Nysie!

Precz z rozbijaczami jedności mas ludowych!

Pokój międzynarodowy może być utrwalony, nasz program w Polsce może zostać wykonany tylko w oparciu o sojusz polskiej demokracji z siłami postępu, z masami pracującymi na całym świecie. Wspólny interes łączy nas z ludami Związku Radzieckiego, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Francji i innych państw. Wspólny interes i wspólny cel łączy nas także z bohaterskim ludem Hiszpanii, który trwa w nieubłaganej walce przeciw krwawemu reżimu Franco. My — już wolni — domagamy się od całego cywilizowanego świata, by skończył wreszcie z faszystowską tragifarsą Hitlera i Mussoliniego w Hiszpanii.

Idzie poprzez Europę fala sukcesów ruchu robotniczego. Zwycięstwa socjalistów w Wielkiej Brytanii, Belgii, Włoch, Norwegii, Danii, Czechosłowacji, Austrii i w innych krajach — napawają nas dumą. Fakt, iż zwycięstwom tym towarzyszy wspólna akcja i zbliżanie się socjalistów i komunistów, potwierdza słuszność naszej linii. Równocześnie jednak nie zamykamy oczu na to, że międzynarodowa reakcja gotuje się do ponownej rozgrywki, do zagrożenia dynamiki przemian socjalnych. Tylko współpraca międzynarodowa klasy robotniczej może uratować zdobycze i zagwarantować, że przemiany rewolucyjne w Europie będą się pogłębiać. W dniu 1 Maja demonstrujemy pod hasłem:

Niech żyje międzynarodowa solidarność proletariatu w walce przeciw nowej ofensywie reakcji, w walce o pogłębienie i utrwalenie zdobyczy rewolucyjnych!

Niech żyje Polska Partia Socjalistyczna!

Niech żyje nasza bratnia Polska Partia Robotnicza!

Niech żyje SOCJALIZM!

Niech się święci 1 MAJ!

Centralny Komitet Wykonawczy POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ.

Przemówienie radiowe amb. Rzplitej w Moskwie prof. Raabego z okazji świąt Wielkiej Nocy

Moskwa. (PAP) Przed mikrofonem radiowym ambasady Rzplitej w Moskwie wystąpił w Wielką Sobotę ambasador Rzplitej prof. Henryk Raabe, który zwrócił się do uchodźctwa polskiego w ZSRR z przemówieniem okolicznościowym z okazji Świąt Wielkiej Nocy. Ambasador, nawiązując do dnia Zmartwychwstania przedstawił imponujące odrodzenie życia państwowego nowej Polski oraz demokracji polskiej i złożył świąteczne życzenia tysiącznym rzeszom repatriantów polskich, którzy wracają do Ojczyzny, by pracować dla jej dobra i rozwoju.

„Prawda" o wniosku Polski w sprawie faszystowskiej Hiszpanii na Radzie Bezpieczeństwa ONZ

Moskwa. (PAP) „Prawda" poświęca wiele miejsca w tygodniowym przeglądzie międzynarodowym wystąpieniu delegata polskiego w Radzie Bezpieczeństwa w sprawie Hiszpanii. „Prawda" pisze: „Przedstawiciel Polski w Radzie Bezpieczeństwa wysunął zagadnienie faszystowskiego reżimu Franco w Hispanii.

Nie ulega wątpliwości, że w związku z wysuniętym wnioskiem Rada Bezpieczeństwa winna rozpatrzeć jedno z ważniejszych zagadnień współczesnych.

Predstawiciel Polski, ambasador Lange udowodnił w sposób przekonywujący, że faszystowski reżim gen. Franco jest haniebnym dziedzictwem Hitlera i Mussoliniego i nie jest wewnętrzną sprawą Hiszpanii, lecz zagadnieniem międynarodowym. Przedstawiciel Polski wzywał do tego, by nie powtarzać błędów polityki nie interwencji i złożył wniosek, by wszyscy członkowie ONZ, utrzymujący stosunki dyplomatyczne z rządem Franco niezwłocznie zerwali je.

Delegat Anglii sir Alexander Cadogan i delegat holenderski van Kleffens wypowiedzieli się przeciw wnioskowi Polski. Delegat Stanów Zjednoczonych polecił Radzie Bezpieczeństwa, by się uważnie zajęła przestudiowaniem zagadnienia hispańskiego. Amerykański komentator radiowy Swing charakteryzuje stanowisko Stanów Zjednoczonych w sprawie hiszpańskiej w sposób następujący: „W chwili bieżącej zajmujemy takie stanowisko, jak gdybyśmy popierali gen. Franco przeciwko Polsce i Związkowi Radzieckiemu. Jest to absolutnie nie zgodne z interesami pokoju międzynarodowego. Należy czymprędzej wyjaśnić tę sytuację."

Sprawozdanie europejskiej organizacji węglowej

Londyn, 24. 4. — Sprawozdanie ogłoszone przez europejską organizację węglową wykazuje dalszy spadek produkcji węgla w zachodnich Niemczech. Produkcja w marcu wyniosła 4.359 tysięcy ton, to jest zaledwie 39% przeciętnego wydobycia miesięcznego lat przedwojennych.

We Francji wydobycie wzrosło z 3.800 tysięcy ton w lutym do 4.187 tysięcy ton w marcu.

Cyfry dotyczące innych państw przedstawiają się następująco: Belgia w lutym 1.803 tysięcy ton, w marcu 1.921 tysięcy ton, Holandia w lutym 610 tysięcy ton, w marcu 634 tysięcy ton.

Zapasy węgla w końcu lutego były mniejsze niż w końcu stycznia we wszystkich krajach za wyjątkiem Francji. Eksport węgla z brytyjskiej strefy okupacyjnej Niemiec osiągnął 1.030 tysięcy ton w poprzednich miesiącach, co stanowi 40% eksportu przedwojennego.

Podział niemieckiej floty handlowej przeznaczonej na odszkodowanie

Bruksela, 24. 4. Międzysojusznicza komisja do spraw odszkodowań podała do wiadomości o sposobie podziału niemieckiej floty handlowej pomiędzy 15 państw sojuszniczych Jedna trzecia niemieckiej marynarki handlowej przypada Zw. Radzieckiemu, który dzieli się swą częścią z Polską, dwie trzecie zaś zostaną rozdzielone pomiędzy W. Brytanię, Stany Zjednoczone i resztę państw sojuszniczych. Udział państw w podziale został ustalony na podstawie tonażu, straconego w czasie wojny. (PAP)

Proces przeciwko gauleiterowi Alzacji

Paryż, 24. 4. W Strasburgu rozpoczął się proces przeciwko katowi Alzacji Wagnerowi, który jest oskarżony o zamordowanie 30.000 więźniów w rozmaitych obozach koncentracyjnych, oraz o deportowanie ludności Alzacji do niemieckich obozów pracy w Rosji i Rumunii. Na ławie oskarżonych zasiedli prócz Wagnera inni działacze hitlerowscy w Alzacji, jak były kreisleiter Brunner, były prokurator w Strasburgu Kluge oraz zastępca gauleitera Alzacji, Roy. (PAP)

Ulgi podatkowe dla osadników

Warszawa, 24. 4. Wobec trudnej sytuacji finansowej i gospodarczej osadników, zwłaszcza osadników rolnych, ministerstwo Ziem Odzyskanych okólnikiem z dn. 11 kwietnia br. poleciło okręgowym pełnomocnikom rządu Rzplitej Polskiej zwrócić uwagę na politykę podatkową samorządu terytorialnego i podjąć akcję stosowania ulg w podatkach samorządowych drogą umarzania zaległych należności, przypadających gminie, zgodnie z art. 44 punkt F. ustawy z dnia 23 marca 1933 r., o częściowej zmianie ustroju terytorialnego. Ciężkie położenie finansowe samorządu terytorialnego nie pozwala na generalne stosowanie ulg podatkowych, tym niemniej, zdaniem ministerstwa Ziem Odzyskanych, wskazane jest wydanie przez pełnomocników okręgowych zaleceń umarzania zaległości podatkowych zarówno w celu uniknięcia powstawania w początkowym okresie zagospodarowania uciążliwych i wątpliwych zaległości, ale i w dobrze pojętym interesie osadnictwa na Ziemiach Odzyskanych.

Przekazanie tej sprawy czynnikowi społecznemu reprezentowanemu w samorządzie terytorialnym, stwarza możliwość dokładnego zbadania poszczególnych wypadków i uregulowania ich zgodnie z interesami gminy i jej mieszkańców. (PAP).

Repatriacja Niemców

Warszawa, 24. 4. Według danych, nadesłanych przez placówki Ministerstwa Ziem Odzyskanych, z dnia 12 kwietnia br., ilość Niemców, repatriowanych do angielskiej strefy okupacjnej z Dolnego Śląska, wynosiła 143.631 osoby, z Pomorza Zachodniego na dzień 9 kwietnia — 51.930 osób, razem 195 tysięcy 569 osób. Biorąc pod uwagę, że obecnie wyjeżdża przynajmniej 5000 osób, można przyjąć, że od początku akcji, tj. od dnia 24 lutego do dnia 18 kwietnia Ziemie Odzyskane opuściło conajmniej 220.000 Niemców. (PAP

Poszukiwanie grobów żołnierzy amerykańskich

Warszawa, 24. 4. Na prośbę władz amerykańskich, ministerstwo Administracji Publicznej zwraca się do społeczeństwa z apelem o pomoc w poszukiwaniu grobów żołnierzy amerykańskich, pochowanych na obszarach Polski.

Ponieważ na wyniki poszukiwań oczekują w Ameryce z niepokojem rodziny poległych, ministerstwo Adm. Publicznej prosi o jaknajrychlejsze podanie wszelkich uzyskanych w tej sprawie wiadomości bezpośrednio ministerstwu (Warszawa 12, ul. Rakowiecka 4, pokój 139), lub też urzędom wojewódzkim bądź starostom. (PAP)

Zgłoszenia powinny podawać dokładne miejsce grobu, oraz w miarę możności nazwiska żołnierzy i wszelkie inne dane, jakie dadzą się ustalić. (PAP)

Przedstawiciele sądownictwa polskiego w Pradze

Praga, 24. 4. W Francji bawią obecnie przedstawiciele sądownictwa polskiego. Są to prokurator M. Siewierski, dyr. biura współpracy międzynarodowej Jan Sawicki oraz prokurator Sądu Apelacyjnego w Krakowie, M. Guentner. Goście polscy przybyli do Pragi z Norymbergi w związku z procesem K. H. Franka. Udzielili oni wywiadu dziennikarzom czechosłowackim. Prokurator Siewierski podkreślił rolę, jaką mogą przy tym odegrać prawnicy. Prokurator Sawicki poinformował dziennikarzy o organizacji sądownictwa polskiego. (PAP).

Belgia chce być reprezentowana na konferencji ministrów spraw zagr.

Londyn, 24. 4. Podczas rozmowy z ministrem Bevinem belgijski minister spraw zagranicznych, Paak, oświadczył, iż o ile sprawa Nadrenii i Zagłębia Ruhry i Saary będzie rozpatrywana na konferencji ministrów spraw zagranicznych w Paryżu, Belgia domaga się dopuszczenia jej przedstawiciela jak i reprezentanta Holandii, do wzięcia udziału w obradach, zgodnie z uchwałą konferencji poczdamskiej. (PAP)

Instrukcja dla delegacji brytyjskiej do Rady Bezpieczeństwa

Londyn, 24. 4. Agencja Reutera donosi z Nowego Jorku, iż delegacja brytyjska do Rady Bezpieczeństwa otrzymała instrukcje od brytyjskiego ministerstwa Spr. Zagranicznych popierania na wtorkowym posiedzeniu Rady australijskiej poprawki do wniosku polskiego, przewidującej utworzenie komisji złożonej z przedstawicieli 5 państw. Zadaniem tej komisji byłoby stwierdzenie, czy rząd gen. Franco rzeczywiście zagraża pokojowi świata. (PAP).

Otrucie SS-manów w obozie pod Norymbergą

Londyn, 24. 4. Agencja Reutera donosi, iż w obozie dla jeńców wojennych pod Norymbergą 283 SS-manów zostało otrutych za pomocą chleba, zawierającego arszenik. Agenci wywiadu brytyjskiego poszukują 4 więźniów obozów koncentracyjnych, którzy byli zatrudnieni w piekarni obozu i podejrzani są o dokonanie tego czynu. (PAP).

Zniknięcie zwłok Mussoliniego

Rzym, 24. 4. Mediolańskie władze samorządowe podały do wiadomości, że zwłoki Mussoliniego znikły z cmentarza. Sprawcy wykradzenia zwłok musieli być spłoszeni, gdyż pozostawili w trumnie nogę. Jak wiadomo Mussolini był rozstrzelany przez partyzantów włoskich w maju 1945. Zwłoki jego zostały pochowane na jednym z cmentarzy w Mediolanie. Miejsce grobu trzymane było jednak w sekrecie. (PAP).

Brak traktorów i koni hamuje rozwój akcji siewnej

Rozwijająca się obecnie akcja siewna napotyka na duże trudności.

Na pierwszy plan wybija się brak odpowiedniego taboru i siły pociągowej do uprawy gleby. Brak koni, traktorów — to największa w tej chwili przeszkoda, hamująca planowy rozwój orki.

Traktory, wysłane w teren, to przeważnie maszyny, które mają już za sobą pewien okres pracy. Ulegają one często uszkodzeniom. Naprawa, zwłaszcza z braku odpowiednich części zamiennych, jest bardzo utrudniona.

Zarówno niedobór koni, jak i brak traktorów może spowodować, że pewne obszary ziemi nie będą uprawione. Z tą możliwością należy się poważnie liczyć. Zagadnienie zaopatrzenia rolników w zboża siewne również napotyka na trudności. Duże braki dadzą się jednak prawdopodobnie pokryć z obiecanych dostaw.

Znacznie gorzej jest z sadzeniakami ziemniaków, brak bowiem odpowiednich gatunków. Jeżeli nie uda się uzyskać specjalnych gatunków sadzeniaków, trzeba będzie użyć gatunków gorszych, które — oczywiście — nie dadzą odpowiednich zbiorów.

Brak również nawozów sztucznych i nie ma żadnej nadziei na ich uzyskanie, to też muszą one być zastąpione całkowicie nawozami naturalnymi, których również, wobec małego pogłowia zwierzęcego, jest niewystarczająca ilość.

Natomiast na terenach, obsianych jesienią, sytuacja przedstawia się dość dobrze. Oziminy wykiełkowały nieźle i zadowalająco przetrwały zimę. Jeżeli warunki wiosenne i letnie będą sprzyjające, możemy liczyć na dość obfite zbiory.

Tak więc najważniejszymi zagadnieniami wiosennej akcji siewnej są uprawa gleby i zdobycie odpowiednich ilości zbóż siewnych i sadzeniaków.

Świat pracy na Pożyczkę Premiową Odbudowy Kraju

Zawsze patriotyczny świat pracy, zawsze gotów wypełniać swe obowiązki obywatelskie — w pierwszym szeregu i tym razem daje piękny przykład zrozumienia konieczności uzyskania z subskrybcji jak największej sumy, niezbędnej do odbudowania zniszczonego kraju Jak wiadomo, dla świata pracy Naczelny Komitet Obywatelski nie naznaczył określonych norm. Nie znaczy to jednak, aby robotnik i inteligent pracujący nie wypełnił swego obowiązku obywatelskiego według najlepszej woli.

Oto dwa piękne przykłady. Wojskowi pracownicy Ministerstwa Spraw Wojskowych subskrybowali 2 miliony złotych. Charakterystyczny jest również przykład Państwowego Zakładu Emerytalnego, który znajduje się dopiero w stadium organizacji. Nie przeszkodziło to jednak, aby jego nieliczni urzędnicy subskrybowali 136 tysięcy złotych.

Kto otrzyma nawozy sztuczne bez względu na procent wykonania świadczeń

Ministerstwo Aprowizacji i Handlu zawiadamia, iż w celu wzmożenia akcji rozprowadzania nawozów sztucznych, przydzielonych uchwałą Komitetu z dnia 4. 2. 46 r. do wymiany na zboże, oraz sprzedaży komercyjnej (Zarządzenie Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 23. 3. 46 r.) zostało wydane nowe zarządzenie Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 9 kwietnia 1946 r. w sprawie kredytowej sprzedaży i wymiany nawozów sztucznych na zboże.

Prawo do nabywania nawozów na kredyt w myśl powyższego zarządzenia mają rolnicy posiadający gospodarstwa o obszarze gruntów ornych do 10 ha, bez względu na procent wykonania świadczeń.

Na ziemiach odzyskanych prawo kredytowego nabywania nawozów przysługuje wszystkim rolnikom bez względu na obszar posiadanego gospodarstwa.

Za każde 100 kg saletry lub saletrzaku rolnik wpłaca przy odbiorze nawozów 150 zł w gotówce, zaś za 100 kg innych nawozów wpłaca 100 zł w gotówce. Jednocześnie rolnik wystawia skrypt dłużny na bezpłatne dostarczenie do spółdzielni w terminie do 1 grudnia 1946 r. zboża, należnego za otrzymane nawozy, a mianowicie: za 100 kg saletry lub saletrzaku dostarczyć należy 65 kg żyta, owsa lub jęczmienia, względnie 38 kg pszenicy, zaś za 100 kg innych nawozów dostarczyć należy 50 kg żyta, owsa lub jęczmienia, względnie 30 kg pszenicy.

Ostateczny odbiór towarów premiowych 30 kwietnia

W celu zakończenia akcji premiowej za ubiegły rok gospodarczy 1944-45 Ministerstwo Aprowizacji i Handlu wydało następujące zarządzenie:

Ostateczny termin odbioru przez rolników towarów premiowych za ubiegły rok gospodarczy ustala się do dnia 30. 4. br.

Rolnicy, którzy do tego terminu nie odbiorą należytych im premii tracą prawo do ich otrzymywania.

Od 1 maja br. wolno wydawać premie tylko za rok bieżący gosp. (na karty premiowe).

Zainteresowane Spółdzielnie Rolniczo - Handlowe, zostały o powyższej sprawie poinformowane.

Poszukiwanie zaginionych dzieci

Warszawa, 24. 4. Polski Czerwony Krzyż w miarę swych możliwości przeprowadza poszukiwanie dzieci, zaginionych w czasie okupacji.

Wszyscy poszukujący dzieci winni w jak najkrótszym czasie zgłosić poszukiwanie do Biura Informacyjnego Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie, przy ul. Piusa XI nr. 24.

W ostatnich dniach do Biura Informacji PCK wpłynęło około 5000 meldunków o dzieciach, przebywających na terenie Niemiec oraz tych, które powróciły z Zagorska z ZSRR.

Szkolenie kadr drukarskich

Polski przemysł graficzny wyszedł z odmętów drugiej wojny światowej mocno uszczuplony. Urządzenia maszynowe nie dosięgają nawet 40 proc. stanu przedwojennego. Wojna pozbawiła nas około 4.000 fachowców drukarskich. Tymczasem zapotrzebowanie na produkty graficzne wzrosło niepomiernie: okupant zapamiętale niszczył druki polskie. Odtworzenie tego, co zmarnowało przeszło 5 lat okupacji, a co wyprodukowały całe dziesiątki lat poprzedzających wojnę, to doprawdy wielkie zadanie, jakie staje dziś przed naszym przemysłem graficznym.

Bardzo mało posiadamy maszyn drukarskich i nie widać chwilowo możności powiększenia ich liczby. Łatwiej jest natomiast, przy dobrych chęciach i energii, powiększyć liczbę pracowników graficznych przez wytężone szkolenie nowych kadr, aby nasze maszyny pracować mogły conajmniej na dwie zmiany. Tymczasem cóż dotąd widzimy? Oto nawet ten szczupły zasób maszyn drukarskich nie jest należycie wykorzystany, i to nawet w województwach centralnych, z powodu braku sił fachowych, dopływ których sztucznie się utrudnia i zamyka żądaniem długoletnich studiów i praktyki.

Na około 1.500 pracowników graficznych, zatrudnionych na terenie Ziem Odzyskanych zaledwie 300 jest Polaków, a resztę stanowią Niemcy. Taki stan wystarcza chyba, aby uderzyć na alarm. W okresie najbliższych kilku miesięcy bieżącego roku ma być przeprowadzone masowe wysiedlanie Niemców, którego tak słusznie domaga się polskie społeczeństwo. Musimy jednak zdać sobie sprawę z tego, że z chwilą, gdy 1.200 pracowników drukarskich — Niemców — opuści tereny Ziem Odzyskanych, całe tamtejsze drukarstwo zostanie unieruchomione.

Dziś, niestety, nie możemy sobie pozwolić na wieloletnie szkolenie nowych pracowników, lecz tworzyć musimy naprędce siły, ograniczone do wąskiej specjalności, aby tylko praca mogła iść należycie. To samo dążenie podyktowane twardą koniecznością obecnej chwili, widzimy zresztą i w innych dziedzinach o charakterze bardziej naukowym, niż grafika, jak w wymiarze sprawiedliwości, w szkoleniu korpusu oficerskiego itp.

Dlatego też CZPZG dążyć musi do tego, aby za wszelką cenę i w jak najbliższym czasie zwiększyć polskie kadry drukarskie. Trzeba wobec konieczności państwowej wybrać drogę krótszą, gdzie szkolenie trwać winno 6—12 miesięcy, jak to ma miejsce w innych Centralnych Zarządach, podległych Ministerstwu Przemysłu.

OBYWATELU!

Możność swobodnego wyrażenia swych myśli i poglądów znajdziesz w Referendum Ludowym!

Z Ziem Odzyskanych

(Od własnych korespondentów).

Z polskim słowem i pieśnią na Ziemie Odzyskane!

Impreza „Głosu Pomorza"

Wydawnictwo nasze, rozumiejąc konieczność udostępnienia mieszkańcom Ziem Wyzwolonych usłyszenia żywego słowa polskiego i pieśni — organizuje w dniach 27 i 28 kwietnia br. wielką rewię artystów Teatru Młodych Talentów z Grudziądza. W programie: humor, piosenki, tańce, skecze, monologi.

Rewia ta wystawioną będzie:

w Elblągu dnia 27. IV. (sobota) o godzinie 18-tej w sali Domu Ludowego;

w Kwidzyniu dnia 28. IV. (niedziela) o godzinie 16 w Domu Kultury;

w Sztumie dnia 28. IV. (niedziela) o godz. 19 w Domu Kultury.

Czytenlicy nasi, za okazaniem poniżej zamieszczonego kuponu, korzystają z 50% zniżki cen biletów.

Bilety w przedsprzedaży w Agenturach „Głosu Pomorza".

Kupon ulgowy

na imprezę „Głosu Pomorza" w Kwidzyniu, Sztumie, Elblągu.

Kupon niniejszy uprawnia do 50% zniżki dla jednej osoby.

KWIDZYŃ

ZEBRANIE TENISISTÓW

W związku z nadejściem sezonu sportu białego, Zarząd Miejski zwraca się do wszystkich miłośników i sympatyków białego sportu, aby dnia 25 bm. o godz. 16-ej zechcieli przybyć do Zarządu Miejskiego, gdzie na sali zebrań odbędzie się pierwsze zebranie konstytucyjne Klubu Tenisowego w Kwidzyniu.

Z uwagi na to, że zostanie dokonany na zebraniu tym wybór zarządu i omówione w zarysach prace na sezon tegoroczny, prosimy o gremialne przybycie.

MALBORK

Przed świętem pracy

W piątek, dnia 19 kwietnia, w sali posiedzeń tutejszego Starostwa odbyło się zebranie organizacyjne, mające na celu powołanie do życia komitetu organizacyjnego obchodów świąt, przypadających w dniu 1-go, 3-go i 9-go maja. W zebraniu udział wzięli przedstawiciele partii politycznych, Związków Zawodowych, organizacyj młodzieżowych, urzędów i społeczeństwa niezorganizowanego. Po zapoznaniu się z instrukcją odnośnie obchodu zbliżających się świąt, przystąpiono do wyboru komitetu wykonawczego, w skład którego weszli przedstawiciele władz, partyj politycznych, Związków Zawodowych, organizacyj młodzieżowych, nauczycielstwa, kultury i sztuki i inni.

Z kolei komitet przystąpił do ustalenia programu, odnośnie mających się odbyć uroczystości wymienionych świąt, w dniach 1-3 i 9 maja.

Ze względu na zbliżający się termin świąt, wypada zwrócić uwagę społeczeństwa malborskiego, by w tych dniach przez solidarne i gremialne wzięcie udziału ludność tutejsza zamanifestowała swoje słuszne prawa do naszych ziem odzyskanych. Niech uroczystości tych dni będą wyrazem gotowości społeczeństwa malborskiego do odbudowy i rozwoju życia gospodarczego, kulturalno-oświatowego i politycznego naszych ziem odzyskanych, opartych o granicę nad Odrą, Nysą i Bałtykiem

Minister ob. Kwiatkowski w Malborku

Będąc na wizytacji ziem odzyskanych minister ob. Kwiatkowski zaszczycił swoją obecnością również i ziemię malborską. Wizytacja ministra miała charakter ściśle gospodarczy, związany z odwodnieniem zalanych terenów Wybrzeża. W czasie swego krótkiego pobytu ob. minister zainteresował się również bardzo ogólną sytuacją gospodarczą miasta i powiatu. Po zapoznaniu się z różnymi trudnościami w odbudowie i rozwoju gospodarki miasta i powiatu, przyrzekł ob. minister przyjść z doraźną pomocą finansową i transportową.

Tak pozytywne ustosunkowanie się ministra ob. Kwiatkowskiego do bolączek naszego terenu spotkało się ze strony tutejszych władz z wielkim uznaniem i ogólnym zadowoleniem.

Jeżeli więc przyrzeczona pomoc zrealizowaną zostanie w dniach najbliższych, przyczyni się ona w bardzo poważnym stopniu do oczyszczenia z gruzów i zagospodarowania naszego miasta i powiatu, jak również do uaktywnienia w pracy tutejszych osiedleńców.

Czas z tym zaprzestać

Z chwilą nastania wiosny daje się zauważyć w mieście Malborku coraz to więcej cyklistów, korzystających z dobrodziejstwa roweru. Świadczy to bowiem o rozkwicie sportu wiosennego, jak również częściowo o rozwoju życia gospodarczego pod względem komunikacyjnym tutejszego terenu.

Byłoby oczywiście wszystko w najlepszym porządku, gdyby cykliści naszego miasta nie zapominali o tym, że dla ruchu kołowego wszelkiego rodzaju, a więc i rowerów, służy jezdnia, a w żadnym wypadku chodniki, po których, trzeba powiedzieć, roi się nieraz od rowerzystów, zmuszając przechodniów do częstego schodzenia z niego na jezdnię, gdzie w każdej chwili grozi potrącenie lub przejechanie przez samochód lub inny pojazd. Zbyteczne tu mówić o swobodnym przejściu po chodniku przechodnia pieszego, w takich warunkach. Nie ulega więc wątpliwości, że niepoprawnymi cyklistami zainteresują się czynniki miarodajne i nauczą niepoprawnych stosowania się do przepisów ruchu kołowego.

Powołanie Rad Narodowych

Warszawa, 24. 4. Ministerstwo Ziem Odzyskanych poleciło okręgowym pełnomocnikom rządu Rzplitej przystąpić do powoływania powiatowych i miejskich Rad Narodowych na Ziemiach Odzyskanych, przy czym organizacja Rad i ich prezydiów winna być dokonywana zgodnie z ustawą z dnia 11. 9. 1944 r. o organizacji i zakresie działania Rad Narodowych z uwzględnieniem zmian ogłoszonych w obwieszczeniu prezydenta KRN z dnia 14. 1. 1946 r.

Niedostateczne zaludnienie niektórych terenów nie powinno hamować powoływania Rad Narodowych, gdyż mogą one być utworzone w niepełnym składzie.

Sprawa wyboru przez Rady Narodowe przełożonych gmin uregulowana będzie osobnym zarządzeniem. Do chwili ukazania się tego zarządzenia na Ziemiach Odzyskanych, dotychczasowi mianowani przełożeni gmin. nie powinni być w zasadzie zmieniani. W przypadku zaistnienia trudności na tym tle, należy przedkładać wnioski do ministerstwa celem przedstawienia tych spraw do decyzji prezydium KRN.

Ministerstwo Ziem Odzyskanych podało również do wiadomości pełnomocnikom okręgowym treść pisma biura prezydialnego KRN zalecającego porozumienie z miejscowymi organizacjami społecznymi i politycznymi w celu powoływania Rad Narodowych z tym, że o ile Rady Narodowe z przyczyn obiektywnych powstać nie mogą, tymczasowe organy administracyjne funkcjonują nadal. (PAP).

Wykupując obligacje Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju, gotujemy sobie lepszą przyszłość

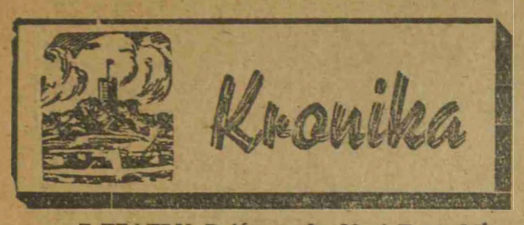

— **Z TEATRU. Dziś o godz. 20-ej Teatr Młodych Talentów wystawia wesołą rewię wielkanocną „Dajemy jajka".**

— **Koło Rodzicielskie** przy Gimn. im. Króla Jana III Sobieskiego zwołuje zebranie sprawozdawcze z okazji 1 rocznicy założenia Koła na niedzielę, dnia 28 bm. o godz. 15 w auli.

W programie poza sprawozdaniem, referat oraz produkcje artystyczne.

Komunikat harcerski

Zarządzam odprawę drużynowych drużyn harcerskich i zuchowych oraz zebranie Kręgu Starszoharcerskiego w związku z ustaleniem programu na uroczystości 1, 3 i 9 maja. Odprawa odbędzie się we własnym lokalu, przy ul. Sobieskiego 14, o god. 19.

Czuwaj! **Komenda Ośrodka Harcerzy.**

Osobowy skład poszczególnych sekcyj Komitetu Pożyczki w Grudziądzu

Nawiązując do artykułu naszego w nr. 94 „Głosu" dotycz zebrania prezydium Komitetu Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju, podajemy poniżej skład osobowy poszczególnych sekcyj, które przystąpiły niezwłocznie do pracy nad ważną tą sprawą.

Równocześnie zawiadamiamy, że biuro Komitetu Pożyczki mieści się w sali posiedzeń M. R. N., telefon 11-55 (wewnętrzny 43). Biuro czynne od godz. 8—15. Prezesem Komitetu jest przewodniczący Grudziądzkiej Miejskiej Rady Narodowej tow. Zarzycki, który w ważniejszych sprawach związanych z pożyczką przyjmuje wszystkich interesantów bezpośrednio, w godzinach urzędowych.

1) **Sekcja Norm:** ob. ob. Matuszewski Antoni — przewodniczący, Dzierzęcki Jan, Orłowski Wład., Kostrzewski, Nogowski Wład., Suwalski, dr. Wyrwicki, Sędzicki, inż. Damic, Kołodziejczak, Wawrzynkowski.

2) **Sekcja Propagandy:** ob. ob. Wilandt — przewodniczący, red Nowiński, adw. Jazłowiński, kpt. Niewiakowski, Nałaskowski, Obrębski, ks. Kalinowski, insp. Narloch, dyr. Kochler, dyr. Jaworski, Pawlewicz, Konarkowski, Jańczak, Zalewski, Walery Wacław.

3) **Sekcja Kontroli:** ob. ob. dyr. Wielogłowski Witold — przewodniczący, Jędrzejczak, dyr. Kościelny, Ornas, dr. Pikor, Łucki, Lackowski, Spychała, Szafczyński, Wawrzyniak, dyr. Sowa, sędzia Jezierski.

Komitety Dzielnicowe: I. Ob. ob. inż. Damic — przewodniczący, ob. Lackowski — komendant I Kom., Nogowski.

II. Ob. ob. Dzierzęcki Jan — przewodniczący, Winiarski, Lenartowicz, Grzesik — komendant II Kom.

III. Ob. ob. Kostrzewski — przewodniczący, ks. Szarowski, Michalak, Kurzański.

Komunikat Stronnictwa Pracy na miasto i powiat Grudziądz

Zarząd Koła podaje do wiadoomści wszystkim członkom i sympatykom, że biuro Stronnictwa jest czynne każdego dnia od god. 9 do 1-szej i od 15—18, prócz dni świątecznych.

Kierownikiem biura jest kol. Jańczak Ignacy, b. sekretarz Zjedn. Zaw. Polskiego.

Równocześnie podaje się do wiadomości, że w czwartek, dnia 25 kwietnia br., o godz. 18, odbędzie się zebranie miesięczne Stronnictwa Pracy, Koło Grudziądz, w salce Rzemieślniczej, przy ul. Małogroblowej 2 I. ptr.

Zarząd Koła.

Program audycji Polskiego Radia

PIĄTEK, 26 kwietnia

5.57 — Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.00 — Kalendarz historyczny. 6.05 — Muzyka lekka. 6.15 — Poranna rozmowa ze słuchaczami p. t „Nowe czasy, nowi ludzie" 630 — Muzyka lekka. 6.45 — Dziennik poranny. 7.05 — Program na dzień bież. 7.10 — Gimnastyka poranna. 7.20 — Muzyka lekka. 8.30 — Przegląd publicystyki gospodarczej. 8.45 — Skrzynka poszukiwania rodzin. 8.55 — Skrzynka PCK. 11.57—12.05 — Sygnał czasu z Obserwatorium i hejnał z wieży Mariackiej. 12.05 — „Na ziemiach odzyskanych". 12.20 — Duety. 12.40 — Z życia oaroddów łowiańskich. 12.50 — Koncert muzyki lekkiej. 13.50 — „10 minut poezji". 14.00 — Dziennik popołudniowy. 14.30 — Informacje ogólno-polskie. 16.00 — Audycja dla dzieci: „Wszystkiego po trochu". 16.20 — „Nasze pieśni" w wyk. Zofii Komorowskiej. 16.40 — Audycja dla młodzieży. 16.55 — Kwadrans autorski Wojciecha Żukrowskiego. 17.10 — Koncert Małej Orkiestry PR. 17.55 Audycja wojskowa. 18.10 — Reportaż dźwiękowy. 18.25 — Wiadomości sportowe. 18.30 Nauka przy głośniku. 19—21.00 — Transmisja Koncertu Symf. z Krakowa. W przerwie koncertu dziennik wieczorny. 21.00 — Audycja dla Polaków zagranicą. 22.00 — Koncert rozrywkowy. 22.30 — Muzyka taneczna. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego. 23.25 — Program na jutro. 23.35 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą. 24.00 Hymn.

Posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej

Zwołuję na dzień 26 kwietnia br. o godzinie 13 w sali Miejskiej Rady Narodowej (Ratusz, III piętro, pokój 301) XII plenarne posiedzenie MRN z następującym porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokołu z XI posiedzenia M. R. N.
2) Komunikaty Prezydium na MRN.
3) Sprawozdanie Komisji MRN z kontroli przedsiębiorstw:
   a) Sprawozdanie z działalności TZP;
   b) wydanie opinii co do wniosku inżynierów, architektów - urbanistów, prof. Tadeusza Tołwińskiego i dr. Juliusza Zorawskiego 2 w sprawie uprzemysłowienia miasta Grudziądza;
   c) sprawozdanie komisji kontroli budowy mostu.
4) Sprawozdania:
   a) Wydziału Opieki Społecznej i MKOS;
   b) Wydziału Zdrowia, Komisji Sanitarnej i Szpitala Miejskiego;
   c) Wydziału Przemysłowego.
5) Wolne wnioski.

Obecność na posiedzeniu członków - radnych MRN jest obowiązkowa. Nieobecność należy usprawiedliwić (art. 18 § 3 ustawy z dnia 11. 9. 1944 r. o organizácji i zakresie działania Rad Narodowych Dz. U. RP Nr. 5/1944 r., poz. 22). Osoby z poza Rady mogą wziąć udział w posiedzeniu za specjalnymi kartami wstępu, które wydaje biuro prezydium Rady.

Przewodniczący M. R. N.

(R. Zarzycki).

Nie daj głodować drugim — złóż choć drobny datek na biednych!

Z ŻYCIA PARTII

OM TUR zawiadamia, iż kurs kroju i szycia przy OM TUR w Grudziądzu rozpoczyna się dnia 2 maja br., o godz. 18, w sali własnej, w gmachu OM TUR, przy ulicy Wybickiego 38-40.

Zainteresowanych zawiadamiamy, iż zapisy przyjmujemy jeszcze do dnia 30 kwietnia, do godz. 17.

Koncesjonowane Kursy Samochodowe przy OM TUR w Grudziądzu, Szkoła Kandydatów na kierowców samochodowych zawiadamia, iż zapisy na kurs samochodowy przyjmujemy jeszcze do dnia 30 bm.

Zapisy dzieci do publicznych szkół powszechnych

Inspektorat Szkolny zawiadamia, że w dniach **od 25—30 kwietnia 1946 r.** odbywają się zapisy dzieci do publicznych szkół powszechnych. W tym roku wchodzą w wiek obowiązku szkolnego wszystkie dzieci, urodzone w roku 1939. Ojciec wzgl. opiekun ma obowiązek zgłoszenia dziecka do szkoły w danym rejonie szkolnym, przedkładając w miarę możności metrykę urodzenia i świadectwo pierwszego szczepienia. Celem przyjęcia zgłoszeń dzieci do szkoły, kancelarie wszystkich publicznych szkół powszechnych miasta Grudziądza i powiatu grudz. w wyżej podanym czasokresie są otwarte od godz 10—14

Zwolnienie od obowiązku szkolnego mogą uzyskać tylko dzieci, chore fizycznie lub umysłowo, na podstawie badania lekarza szkolnego lub powiatowego, jeśli nie ma warunków do kształcenia ich w zakładach specjalnych.

Indywidualne **odroczenie** obowiązku szkolnego na rok lub dłużej mogą otrzymać dzieci słabowite i wątłe. Odroczenie o rok rozpoczynania obowiązku szkolnego tym dzieciom należy do kompetencji kierownika szkoły.

Przyjęcie dzieci, które nie podlegają jeszcze obowiązkowi szkolnemu (rocznik 1940) a ukończą 6 lat życia do dnia 31 sierpnia br., nastąpić może jedynie za zewoleniem inspektora szkolnego.

Rodzice, którzy zamierzają swe dziecko **uczyć w domu,** muszą o tym donieść kierownikowi publ. szkoły powszechnej danego rejonu szkolnego. W doniesieniu powinni wymienić imę i nazwisko dziecka, dokładną datę jego urodzenia oraz nazwisko nauczyciela domowego i program nauki, według którego odbywać się będzie nauczanie domowe. Nauczyciel domowy może podjąć swoje czynności po uprzednim uzyskaniu zezwolenia inspektora szkolnego na nauczanie domowe.

Za niewypełnienie przez dziecko obowiązku szkolnego przewidziane są sankcje karne.

Poniżej podaje się podział miasta Grudziądza na poszczególne rejony szkolne:

1. **Szkoła Powszechna nr 1 im. Mickiewicza, ul. Konarskiego** (męska) — zgłoszenia przyjmuje kierownictwo szkoły nr 2):

Ulice: Czerwonodworna, Konarskiego, Strzemięcin (majątek), Osiedle przy ul. Chełmińskiej, Chełmińska (od mostu), Kalinkowa, Kępowa, Brzeźna, Laskowicka, Wiślana (od mostu), Rejtana.

2. **Szkoła Powszechna nr 2, im. Mikołaja Kopernika, ul. Matejki 1—7 (koedukacyjna):**

Ulice: Hallera, Cegielniana, Droga Łąkowa, Lotnicza, okolica lotniska, Wigury, Viktoriusa, Sarniak, Miłoleśna, Hercfelda, Myśliwska, Wojciecha, Narutowicza.

3. **Szkoła Powszechna nr 3, im. Król. Jadwigi, ul. Narutowicza (żeńska).** Jak rejon nr 1.

4. **Szkoła Powszechna nr 4, im. Marii Konopnickiej, ul. Narutowicza (żeńska):** Zapisy w kancelarii szkoły przy ul. Narutowicza 8.

Ulice: Toruńska, Bracka, Rybacka, Portowa, Gdyńska, 3-go Maja, Kwiatowa, Plac 23 Stycznia, Fabryczna (Venckiego), Moniuszki, Wilsona, Pierackiego, Dworcowa, Staszica, Batorego, Małomłyńska, Książęca, Trynkowa, Marszałka Focha, Mickiewicza od Pl. Wolności do Placu Straceń (Plac J. Piłsudskiego), Groblowa (od ulicy Mickiewicza do końca), Małogroblowa, Królewska, Radzyńska do Fabrycznej, Sienkiewicza do Poczty, Chełmińska (od początku mostu kolejowego).

5. **Szkoła Powszechna nr 5, im. K. Marcinkowskiego, ul. Bracka (męska):** Jak rejon nr 4.

6. **Szkoła Powszechna nr 6, im. Curie-Skłodowskiej, ul. Trynkowa (męska).**

Ulice: Klasztorna, Szkolna, Szewska, Długa, Pańska, Spichrzowa, Murowa, Rynek, Kościelna, Starorynkowa, Zamkowa, Podgórna, Solna, Stara, Wybickiego, Wąska, Nadgórna (do nr 47), Kościuszki (do nr 29 i 36), Groblowa (do nr 13).

7. **Szkoła Powszechna nr 7, im. J. Działyńskich, ul. Klasztorna (żeńska):** Jak rejon nr 6.

8. **Szkoła Powszechna nr 8, im. H. Sienkiewicza, ul. Mikołaja z Ryńska** (koedukacyjna):

Ulice: Legionów (do nr 42), Ogrodowa, Budkiewicza, Gen. Bema, Sobieskiego, Piłsudskiego (od początku do nr 100 włącznie), Kujota (od początku do ul. Dąbrowskiego), [illegible]skowskiego, Derdowskiego, Filaretów, Filomatów, Działyńskich, Kochanowskiego, Młodzianowskiego, Mirosławskiego, Stachewicza, Ks. Skorupki, Ks. Bandurskiego, Lisa-Kuli, Mik. z Ryńska, Skwarczyńskiego, Powstańców, Emilii Plątter, Trauguta, Langiewicza, Zakłady Ceramiczne, Ogrodnictwo Miejskie, Władysława IV, Chrobrego.

9. **Szkoła Powszechna nr 9, im. Tadeusza Kościuszki, ul. Forteczna** (koedukacyjna):

Ulice: Kilińskiego, Słowackiego, Jagiełły, Forteczna, Pułaskiego (Koszarowa), Kościuszki (od nr 31 i 38), Nadgórna (od nr 49 i 48), Cmentarna.

10. **Szkoła Powszechna nr 10, im. Paderewskiego, Tarpno** (koedukacyjna):

Ulice: Prowiantowa, Legionów (od nr 44 do końca), Krótka, Poniatowskiego, Nowowiejska, Paderewskiego, Kołłątaja, Górna, Krzyżowa, Leśna, Tylna, Głowackiego, Zamojskiego, Sambora, Św. Jana, Karabinierów, Dąbrowskiego, Piłsudskiego (od nr 102 i 107 do końca), Kujota (od ul. Dąbrowskiego do końca).

Ze sportu

Przed wielkim spotkaniem piłkarskim o puchar śp. Jana Dawczyńskiego

Niemałe zainteresowanie i sensację wśród miłośników sportu i całego społeczeństwa wzbudza dawno zapowiadane spotkanie piłkarskie **Bydgoszcz—Grudziądz,** zorganizowane przez Pom. OZPN, o puchar przechodni śp. Jana Dawczyńskiego, ufundowany przez redaktora Kruszonę.

Śp. Jan Dawczyński był znanym sportowcem grudziądzkim, który zginął w pamiętnym dniu 29 października 1939 r., rozstrzelany na Placu Marsz. Piłsudskiego przez hitlerowskich bandytów. Długie lata niewoli i terror ze strony okupanta pogrążył tylko jakby w letarg sport polski, który nie mógł być kontynuowany i rozszerzany.

Dziś w odrodzonej Ojczyźnie sportowcy nasi, pełni zapału i osiągnięcia jak najlepszych wyników, porwali się do pracy. Dużo z nich zginęło i nie mogą już więcej stanąć do walki w barwach swoich klubów. Do takich należy śp. Jan Dawczyński, ale pozostali ich współtowrzysze i młodzi następcy, którzy pełni zamiłowania dla sportu i chęci odniesienia jak największych zwycięstw, staną do meczu w zastępstwie swych brakujących kolegów.

Należy się więc spodziewać, że zawody te przybiorą barwę specjalną, a to ze względu na samą pamięć dla śp. kolegi Dawczyńskiego, którego imię nie będzie nigdy zapomniane, a powinno raczej zachęcić jego następców do szlachetnej walki o zwycięstwo.

Organizacją zawodów zajął się Grudziądzki KS, który pragnie nadać zawodom uroczysty charakter. Zawody poprzedzone zostaną przemówieniami i złożeniem wieńców na grobie wielkiego piłkarza.

Pod względem sportowym zawody zapowiadają się sensacyjnie. Będzie to niewątpliwie jedno z najbardziej interesujących spotkań, jakie dotychczas oglądaliśmy.

Tak samo Grudziądz jak i Bydgoszcz przygotowują się do zawodów niedzielnych starannie. Drużyna Bydgoszczy oparta będzie na graczach BKS „Polonii" i KKS „Brdy", i poza małymi zmianami wystąpi w tym samym składzie, jak na meczu z Toruniem.

Ustalenie grudziądzkiej 11-ki jest dość trudne. W bramce prawdopodobnie stanie Franke (GKS), a rezerwowym będzie Bialik (KKS „Wisła"). W obronie pewne miejsce ma Trzciński (GKS). Partnerem jego będzie Lewandowski lub Jaworski, obaj z „Wisły". W pomocy zapewnione miejsca mają Brzóska (KKS „Wisła") i Urbański (GKS). Do trzeciego miejsca kandydują: Kudliński (KK „Wisła") i Kulczyński (GKS).

Najtrudniejszym będzie zestawienie piątki napadu. Na prawym skrzydle zagrać powinien Majewski (GKS). Na prawym łączniku Blank (KKS „Wisła"), na środku Brzeski lub Nawrocki (obaj GKS), na lewym łączniku Młodzieniewski (KKS „Wisła"), na lewym skrzydle, wobec nieobecności Leczkowskiego (GKS) jak i słabej formy Haftki (TUR), który po ostatniej kontuzji nie może wrócić do pełnej formy, najlepszym wyjściem byłoby wystawienie Szlagowskiego (GKS).

Ostatnia przegrana Bydgoszczy z Toruniem, jak i dobre wyniki niedzielne drużyn grudziądzkich, wskazuje na to, że gra będzie równorzędna i zwycięży drużyna, która rzuci na szalę ambicję sportową.

Podziękowanie

Z okazji pogrzebu mego kochanego nigdy niezapomnianego syna i brata ś. p. Leona Liczmańskiego składam serdeczne podziękowanie Duchowieństwu, Urzęd. Telef.-Telegraficzn., gronu ministrantów, Samorządowi szkoły T. Kościuszki, oraz wszystkim krewnym i znajomym, którzy przyczynili się do pogrzebu mego syna.

MATKA I BRACIA.

Grudziądz, dn. 24. 4. 1946 r. (603

ZARZĄDZENIE

Do wszystkich abonentów Polskiego Radia miasta Grudziądza i powiatu.

Zawiadamiamy naszych radiosłuchaczy, że na terenie naszego miasta powstał Oddział Rejonowy Polskiego Radia, zatem zobowiązani są wszyscy abonenci do uregulowania swojego abonamentu w tut. Oddziale Rejonowym Polskiego Radia, ponieważ kartoteka znajduje się w naszym posiadaniu.

Zwraca się uwagę tym abonentom, którzy dotychczas nie uregulowali i zalegają z opłatami za abonament, aby w jaknajkrótszym czasie uregulowali zaległości, gdyż w przeciwnym razie nastąpi ich przymusowe ściągnięcie, połączone z kosztami administracyjnymi.

1814) **Kierownik Oddziału: (—) Z. Ziętkowsk**

FOTOGRAFIE ślubne, rodzinne, grupowe, legitymacyjne, powiększenia i prace amatorskie wykonuje artystycznie St. Welkówna-Taberska, Grudziądz, Pułaskiego 13. (1797

Papa dachowa

smoła - wapno - cement

Drzewo opałowe i drzewo w koszach

stale na składzie

„SERWA"

St. Ossowski i S-ka, Sp. z o. o.

Grudziądz, ul. Toruńska 21-23

Telefon 1371 i 1375

Firma „ZIEMNOBET"

przyjmie każdą ilość

robotników

do cięcia faszyny. — Zgłoszenia i informacje w Biurze Państwowy Zarząd Wodny, Grudziądz, ulica Brzeżna.

SPRZEDAM wirówkę do mleka, w dobrym stanie. Szkolna 3, m. 6. (604

KUPIĘ 2 koła tarczowe 24 cale felga lub 9 cale felga na 24. Sobieskiego 7, m. 1. (600

KUPUJE stare lustra i szkło taflowe. Szlifiarnia szkła. M. Focha 22, w podwórzu. (608

SAMOTNY pan poszukuje 1—2 pokoi umeblowanych w śródmieściu. Zgłosz. w Adm. (606

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną na nazwisko Jucha Julian, zam. w Zarzeczu, pow. Jarosław. (605

E 07680

Wydawca: Komitet P. P. S. Grudziądz.
Adres Redakcji: Grudziądz, Małogroblowa 2.
Telefony: Administracja 1215,
Redakcja 1319,
Dyrektor drukarni 1310.

CENY OGŁOSZEŃ: Drobne za wyraz 5 zł., dla poszukujących pracy i rodzin. 3 zł. Tłusty druk 100% drożej. Zwykłe za tekstem 8 zł. za 1 mm jednołamowy. w tekscie 15 zł. za 1 mm jednoł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 5 zł. za 1 mm jednoł. Komunikaty organizacyj zawodowych i społ. (w tekscie) 1 zł. za wyraz. Za terminowe ogłoszenie nie przyjm. się odpowiedzialności.
Abonament miesięczny 30,— zł.

Redaguje Kolegium. — Sekretariat czynny od godz. 8—16-tej. — Redaktor nacz. przyjmuje od godz. 11—12. — Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. — Artykuły nadesłane, a nie zamów. nie będą honorowane.

Drukarnia Pomorska — P. P. S. Grudziądz, ul. Małogroblowa 2. Telefon 1215.